

[Niels Andersen.]

på det videnskabelige, kulturelle og sociale områder inden for De Forenede Nationer; dette kan retsforbundet helt tilslutte sig. Vi er enige i den betragtning, at studerende og teknikere fra de mindreudviklede lande skal have lejlighed til at komme til Danmark og studere og lære landet at kende, og vi anser en sådan udvikling for at være en væsentlig fredsstiftende faktor i verden.

Det NATO-samarbejde, der består, vil forhåbentlig fortsat tilvejebringe en balance mellem øst og vest. Da vi i sin tid gik ind i NATO, var det netop med henblik på, at vi skulle være et led i den række af stater, der skulle danne et modstykke til den vældige militærblok, der ligger mod øst. Vi håber, at NATO-samarbejdet fortsat må betyde, at denne balance opretholdes og udbygges, og vi må naturligvis erkende vort medansvar for, at den opretholdes. Hermed er vi inde på vore egne forsvarsproblemer.

Den almindelige debat vedrørende forsvaret føres, som der efterhånden er tradition for, på grundlag af, hvilken beløbsramme der skal være gældende for vort forsvar. Efter min opfattelse er det at vende problemerne på hovedet, at man først diskuterer, om beløbet skal være 840, 950 eller 1 200-1 300 mill. kr. Den naturlige fremgangsmåde må dog være, at man søger at finde frem til, hvilken struktur og hvilken opbygning vort forsvar skal have. Hvis det lykkes ved de forhandlinger, der føres om dette spørgsmål, at komme frem til enighed herom, kan man regne ud, hvor meget det vil komme til at koste, og først da foreligger der et økonomisk problem. Jeg må indrømme, at der er parlamentarisk basis for den fremgangsmåde, man har fulgt under debatten om forsvaret. Hvis man slår tilbage i stænderforsamlingernes historie, vil man se, at allerede i 1835 var dette spørgsmål til debat, og da opererede man også først og fremmest med beløbsrammens størrelse. Imidlertid kom man også dengang frem til at stille forslag om en beløbsramme, der var udtryk for en besparelse, som senere viste sig ikke at kunne holde. Det må erkendes, at under disse omstændigheder er der i høj grad en traditionel basis for, at man fører debatten på dette parlamentariske grundlag, men ikke desto mindre ville det for mig være mere naturligt, om man først

spurgte: hvad kan vi i militær henseende blive udsat for, og hvad har vi brug for?

Jeg håber, at det NATO-samarbejde, som vi er med i, vil gøre det muligt for os at se bort fra det allerværste, der kan ske, nemlig et angreb af raketter og atom- og brintbomber. Jeg håber, at vi kan se helt bort fra denne mulighed, idet vi på dette område skulle være sikret gennem den balance, der er skabt ved NATO-samarbejdet.

Det næstværste, der efter de militære sagkyndiges udsagn kan ske, er dette, at Danmark kan blive udsat for et overrumpningsangreb, at vi en morgenstund vågner og er besat af luftbårne tropper. I en sådan situation vil efter min opfattelse et stærkt lokalt værn være af uvurderlig betydning. Det vil i praktisk militærpolitik sige, at det, vi i første række har brug for, er en udbygning og forstærkning af hjemmeværnet. Derudover har vi naturligvis brug for en fast kerne, som er i stand til at betjene de meget komplicerede tekniske våben, der i dag stilles til rådighed. En udbygning af hjemmeværnet og en etablering af denne faste kerne, som også jeg anser det for mest hensigtsmæssigt at tilvejebringe på frivilligt grundlag, mener jeg er et godt grundlag at arbejde videre på. Disse to elementer må være det grundlæggende i opbygningen af vort forsvar. Disse grundlæggende elementer har tillige den store fordel, at de kun kan bruges til forsvar; der er ikke tale om, at de på noget område er i stand til at foretage angreb.

Det er naturligvis glædeligt, at man af den debat, der har stået omkring hele opbygningen af vort forsvar, har kunnet forstå, at frivillighedstanken er trængt mere igennem. Man har også fået den opfattelse, at der er tilvejebragt en større forståelse for, at vort forsvar bliver mere spredt over hele landet. Frivillighedstanken og spredningstanken har altså vundet frem i spørgsmålet om vort fremtidige forsvars opbygning. Retsforbundet har gennem mange år stået på frivillighedstanken, ikke alene fordi det efter vor opfattelse bliver et bedre forsvar, man derved får, men også fordi man hermed imødekommer en menneskeret, idet det er frivilligt at melde sig til forsvaret. Vi anser tvang på dette område for at være en krænkelse af menneskerettighederne. Det er derfor naturligvis med meget stor glæde, vi